

Výročná správa za rok 2023



Adresa sídla spoločnosti: AGRO-RACIO s.r.o
Svätý Kríž 100
032 11 Svätý Kríž

Ing. Ľubomír Rakyta
konateľ spoločnosti , riaditeľ

Peter Mäsiar
konateľ spoločnosti

I. Informácie o vývoji spoločnosti a stave v akom sa nachádza a o významných rizikách a neistotách, ktoré spoločnosti hrozia

Pre poľnohospodárstvo je rok 2023 z pohľadu energetickej krízy a vysokej inflácie pokračovaním roku 2022. Poľnohospodárske podniky sa neustále zaoberajú otázkou ako premietnuť výšku nákladov do odbytových cien.

Najťažšia je skutočnosť, že stúpajú výrobné náklady a odbytové ceny komodít sú fixne dané trhom.

Celý sektor Agropotravinárstva je ovplyvňuje konflikt na Ukrajine, vývoj cien vstupov a komodít, dosahy energetickej krízy.

Bez schém štátnej pomoci pre poľnohospodárstvo nie je schopné sebestačnosti.

Štátna pomoc by sa mala prioritne zameriavať na zníženie vstupných nákladov na energiu, plynu a elektriny, zníženie vstupných nákladov na pohonné látky a suroviny.

Najvýraznejšia zmena, pre nás boli nové pravidlá Spoločnej poľnohospodárskej politiky /CAP/ EÚ. Nové programovacie obdobie na rok 2023 až 2027. Poľnohospodári, ak chcú získať finančné zdroje podľa nových pravidiel, tak musíme prejsť na ekologickejší spôsob výroby. Výroba má byť „zelenšia“, veľké parcely sa musia predeľovať deliacimi lánmi /biopásmi/. V praxi to znamená, že musíme vo väčšej miere vyčleňovať plochy na rôzne krajinotvorné a deliace prvky.

Biodiverzita ako hlavná ekosystémová služba. Zachovanie biodiverzity je podmienené extenzívnym využívaním trvalých trávnych porastov a to sa častokrát prejavuje na nižšej kvalite objemového krmiva.

Dôležitou úlohou je hľadať optimálny spôsob obhospodarovania s ohľadom na kvalitu krmu, produkčnú a ekologickú únosnosť.

V súčasnej dobe sme svedkami zarastania lúk a pasienkov, čo spôsobuje ich postupnú degradáciu a s tým spojené výrazné znižovanie druhovej diverzity rastlín a živočíchov.

Usmernené pasienkové využitie prispieva k udržateľnej produkcii trávnych porastov. Využívanie trávnych porastov pasením je súčasne aj najlacnejšou a najprirodzenejšou formou výživy polygastrických zvierat s pozitívnym vplyvom na zdravotný stav zvierat, najmä trávenie, dýchací, pohybový aparát a plodnosť u kráv.

Chov hovädzieho dobytku v našich horských a podhorských oblastiach je kategóriou živočíšnej výroby, ktorá výrazne ovplyvňuje ekonomickú situáciu v poľnohospodárskych podnikoch.

Pri využívaní základných spôsobov chovu / v maštali, celodenné pasenie a kombinácia predchádzajúcich spôsobov/ existujú určité javy, ktoré ovplyvňujú dosahovanú produkciu.

Jedným z nich sú zmeny vznikajúce v poraste vplyvom fenologického starnutia rastlín.

Najvyššia výživná hodnota krmiva je dosiahnutá pri priamom spásaní porastov.

Pri akejkolvek ďalšej manipulácii s ním vznikajú straty.

V súčasnej dobe rastie tlak na výrobcov na zefektívnenie živočíšnej výroby a zlacnenie výroby mäsa a mlieka a práv pasenie je jednou z ciest dosiahnutia tohto cieľa.

Kľúčové ukazovatele na hodnotenie hospodárskej výkonnosti poľnohospodárstva EU odrážajú ekonomickú realitu poľnohospodárstva a taktiež vývoj príjmov, produktivitu práce a štrukturálne zmeny v poľnohospodárskom sektore :

- Obchodná bilancia : hodnotí konkurencie schopnosť
- Poľnohospodárska produktivita meria efektívnosť
- Porovnanie príjmov s priemernou mzdou
- Čistá pridaná hodnota na pracovníka
- Priemerná veľkosť farmy

Na zlepšenie produkcie je potrebná interakcia poľnohospodárstva so životným prostredím aj jeho vplyv na biodiverzita, zdravie pôdy, kvalitu vody a znečistenie ovzdušia.

Svetové ceny plodín a potravín sa od polovice roka 2020 zvyšujú. Nevyprovokovaná a neodôvodnená agresia Ruska voči Ukrajine **ešte viac zvýšila ceny.**

V dôsledku vojny Ukrajina, ktorá je popredným vývozcom obilia, zaznamenala dramatický pokles vývozu. Dôsledkom sú veľké obavy o potravinovú bezpečnosť miliónov ľudí na celom svete.

Opatrenia EÚ a Organizácie Spojených národov pomohli obmedziť rast cien, vyhliadky sú však naďalej zložité. Vojna narúša ukrajinský vývoz pšenice

29 %pokles produkcie obilia na Ukrajine v rokoch 2022/2023

V neposlednom rade rok 2023 ovplyvnil aj vývoj domácej politickej scény. Želením všetkých poľnohospodárov je, aby politický vývoj v krajine nemal vplyv na podnikateľské prostredie.

II. Informácie o zamestnanosti

Priemerný evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2023 je 73 z toho:

4 vedúcich pracovníkov,
18 THP pracovníkov,
17 traktoristov
4 opravári
29 ošetrovatelia hospodárskych zvierat
1 pracovníčka na výdaj stravy

III. Finančné a nefinančné ukazovatele, ktoré sú výsledkom analýz údajov uvedených v účtovnej závierke spoločnosti zostavenej za účtovný rok

Finančné a nefinančné ukazovatele spoločnosti

Vlastné imanie	1 558 441
Základné imanie	9 000
Dlhodobé záväzky	16 578
Krátkodobé záväzky	1 356 043
Bežné bankové úvery	1 673 611
Tržby z predaja tovaru	0
Tržby z predaja vlastných výrobkov	3 553 213
Tržby z predaja služieb	377 308
Tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku a materiálu	330 332
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu	6 465 935
Náklady na hospodársku činnosť spolu	6 282 336
Mzdové náklady	1 300 597
Odpisy a opravné položky	491 765
Majetok spolu	5 543 865
Pozemky	232 032
Stavby	1 437 836
Základné stádo	391 726
Dlhodobý finančný majetok	500
Obežný majetok	3 039 274

Tabuľka: **Tržby**

Tržby z predaja RV / pšenica, raž, kukurica, repka, hrach, seno/	964 951
Tržby z predaja ŽV / mlieko kravské, mlieko ovčie, dobytok, ovce/	2 588 261
Tržby z predaja ŽV / základné stádo dobytok, základné stádo ovce/	246 608
Tržby z predaja služieb	377 308
Tržby z predaja Dlhodobého nehmotného majetku, Dlhodobého hmotného majetku a materiálu	26 900
Dotácie – Priame podpory z PPA	1 510 961



Rastlinná výroba

V súčasnej dobe panuje odbytová a finančná neistota, ktorá je spôsobená vojnou na Ukrajine. Ukrajina je najväčší vývozca obilnín a tento fakt spôsobil neuveriteľné kolísanie cien, či už vstupov, ale aj cien za jednotlivé komodity.

Medzi pestované plodiny rastlinnej výroby patrí – pšenica, a to množiteľské porasty, ako potravinárska a pre potreby vlastnej živočíšnej výroby. Z obilnín je to ďalej raž a z olejní repka. Pre živočíšnu výrobu sú to objemové krmivá, ktorých časť predstavuje aj senáž z d'atelinotravných porastov a kukurica na siláž.

Rastlinná výroba predstavuje pre podniky značnú istotu, nakoľko úroda bude vždy. Našťastie vývoj krajiny smeruje k sebestačnosti a taktiež aj Pôdohospodárska platobná agentúra podporuje poľnohospodárske podniky priamymi platbami, ktoré pomáhajú poľnohospodárom realizovať svoje oševné plány.

Produkcia v porovnaní s predošlým rokom:

Repka olejná

rok 2022 2,43 t/ha priemerná realizačná cena 580 € výmera 309,46 ha
 rok 2023 3,36 t/ha priemerná realizačná cena 420 € výmera 310,61 ha

Pšenica ozimná

rok 2022 5,75 t/ha priemerná realizačná cena 175 € výmera 475,17 ha
 rok 2023 7,07t/ha priemerná realizačná cena 160 € výmera 432,74 ha

Raž

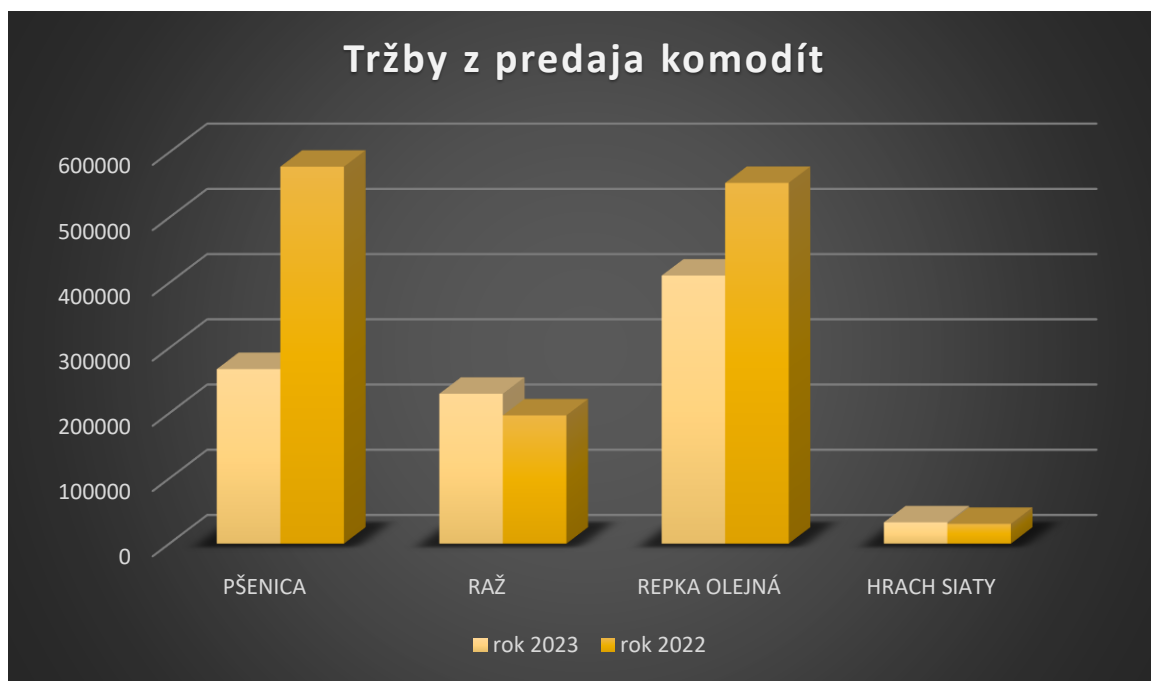
rok 2022 4,78 t/ha priemerná realizačná cena 250 € výmera 234 ha
 rok 2023 5,99 t/ha priemerná realizačná cena 190 € výmera 207,82ha

Hrach siaty

Rok 2022 2,8 t/ha priemerná realizačná cena .250 € výmera 54,63ha
 Rok 2023 0,66 t/ha priemerná realizačná cena 310 € výmera 56,57ha

Tabuľka: Tržby z predaja komodít

	rok 2023	rok 2022
Tržby z realizácie RV pšenica	267 892	578 197
Tržby z realizácie RV raž	230 055	196 843
Tržby z realizácie RV repka olejná	411 231	553 319
Tržby z realizácie RV hrach siaty	32 896	30 559



Živočišna výroba

Prevažnú časť tržieb zabezpečuje produkcia kravského a ovčieho mlieka.

V roku 2023 to predstavuje 4 095 296.l kravského mlieka a 337 346 l ovčieho mlieka.

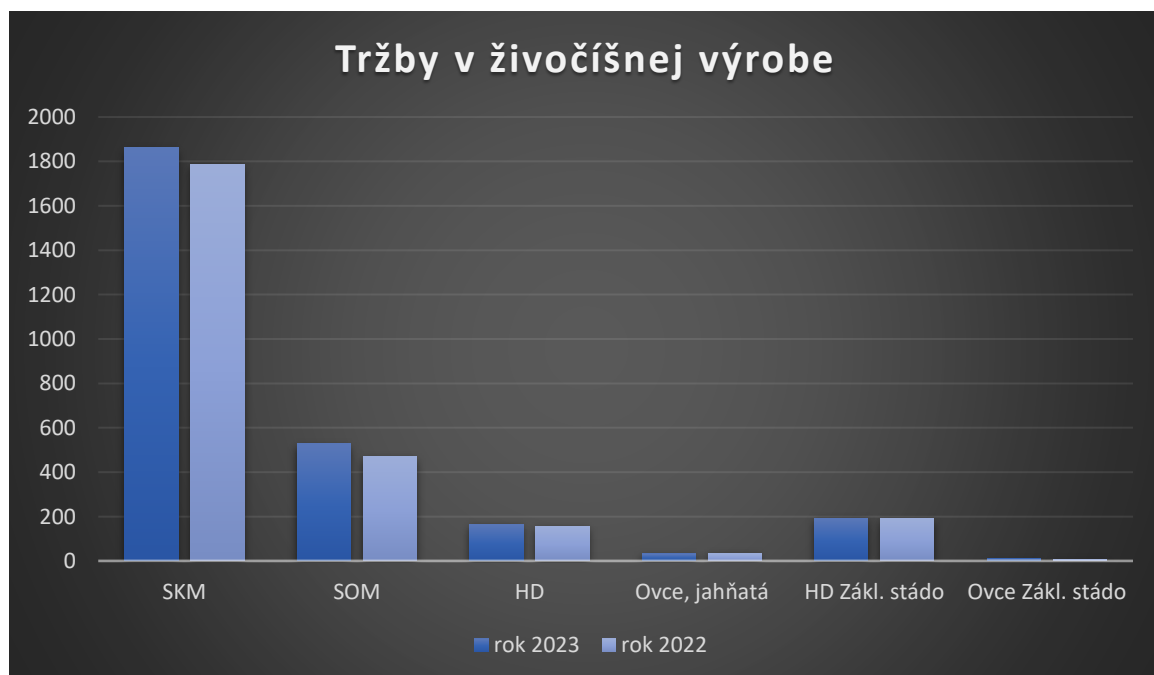
Ovčie mlieko je odbytované na salaš Krajinka a do mliekarny v Krivej na Orave.

Produkciu ovčieho mlieka v zimnom období, kedy je cena vyššia, zabezpečuje systém celoročného bahnenia.

Hovädzí dobytok tvorí stádo 1 478 kusov, z toho je 530 dojnic a 212 kráv bez trhovej produkcie mlieka, chováme 1 365 bahníc so špecializáciou na mlieko a príslušné kategórie, celkom 1 790 kusov. V šľachtiteľskom chove 700.

Tabuľka: Tržby v živočišnej výrobe

	Rok 2023 v tis EUR	Rok 2022 v tis EUR
Tržby za surové mlieko kravské / SKM/	1 861	1 784
Tržby za surové mlieko ovčie / SOM/	527	469
HD	165	157
Ovce, jahňatá	33	34
HD základné stádo	192	189
Ovce základné stádo	9	7



Mechanizácia

Obnova poľnohospodárskej techniky nie je v takej intenzite v akej by sme si predstavovali. Svedčí o tom aj veková štruktúra strojov.

Techniku ako traktory, stroje pre živočíšnu výrobu či stroje na výrobu krmív, by sme potrebovali rýchlejšie obnovovať cca každých 10 rokov. Dôvodom je, že je morálne zastaralý, nemá najnovšie technológie pre ochranu životného prostredia, ale aj šetrenia palivom a pri hnojení je v súčasnosti potrebné variabilné dávkovanie na pole.

Dôležitou problematikou je spojitosť techniky a klimatických zmien vo vzťahu k utláčaniu pôdy. Stav živočíšnej výroby značne poklesli a organická hmota v pôde chýba.

Pôda sa mení a tým, že máme stále ťažšiu výkonnejšiu techniku, je to väčšinou v neprospech pôdy.

Preto treba nájsť najoptimálnejšiu cestu, variabilné spracovanie pôdy.

Náš strojový park zahŕňa potrebné druhy strojov a strojných zariadení, s ktorými dosahujeme takmer sebestačnosť vo výrobe a vykonávame služby aj pre obchodných partnerov / kosenie, obracanie, zhrňovanie, lisovanie, žacie stroje/.

- stroje na krmoviny (kosačky, rozhadzovače, zhrňovače, lisy, baličky, rozdružovače balíkov, mulčovače..)
- postrekovače
- stroje na prípravu pôdy (pluhy, podmietacie, kypriče, rotačné brány, kompakto)
- sejacie stroje na obiloviny a sejačky na presný výsev
- rozmetadlá priemyselných hnojív, plečky
- traktorové prívesy, cisterny
- prívesy za osobné automobily a pod.

Udržať strojový park v dobrom technickom stave je náročné a nákladné.

Obnovu zabezpečujeme cez úvery a zapojili sme sa do novej výzvy PRV/52/2022.

Projekt Živočíšnej výroby: 041ZA520265.

Projekt Špeciálnej rastlinnej výroby: 041ZA520392.

IV. Informácie o významných udalostiach ,ktoré nastali po skončení účtovného roka

- Nenastali žiadne významné udalosti

V. Informácie ako sa bude vyvíjať činnosť spoločnosti v budúcnosti

Cieľom spoločnosti je udržať efektívnosť výroby. Zabezpečiť odbyť, zvyšovať tržby a podľa možností v danej situácii udržať výšku nákladov.

Dlhodobé aktivity spoločnosti sú zamerané na zvýšenie životného štandardu a na sociálny a ekonomický rozvoj. Cieľom bolo zapojiť sa do Programu rozvoja vidieka SR 2014-2022, ktorého strategickým cieľom je podporiť investície do techniky a výrobných zariadení tak, aby modernizácia v pôdohospodárstve znížila výrobné náklady a zvýšila produktivitu práce, a vyspelej techniky.

V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine Vedenie spoločnosti urobilo analýzu možných účinkov a následkov na Spoločnosť a dospelo k názoru, že v súčasnosti nemajú významné nepriaznivé dopady na Spoločnosť (okrem rastúcich cien vstupov, najmä pohonných hmôt, energií, materiálov, tovarov a služieb).

Vedenie Spoločnosti nepredpokladá významné ohrozenie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v blízkej budúcnosti (t.j. počas nasledujúcich 12 mesiacov od dátumu zostavenia Účtovnej závierky).

VI. Informácie o výdavkoch v oblasti vývoja a výskumu

Spoločnosť nevyňaložila žiadne výdavky na výskum a vývoj

VII. Informácie či spoločnosť nadobudla vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely

Spoločnosť AGRO-RACIO s.r.o. má od 16.11.2022 obchodné podiely v odbytovom družstve Mlieko Liptov- Spiš. IČO: 55 008 739, Deň zápisu do obchodného registra: 16.11.2022. Právna forma družstvo. Zapísaná na okresnom súde Žilina: oddiel. Dr., Vložka číslo: 10185/L
Členský vklad vo výške 500,- EUR

Spoločnosť **nenadobudla** vlastné akcie, ani dočasné listy a obchodné podiely.

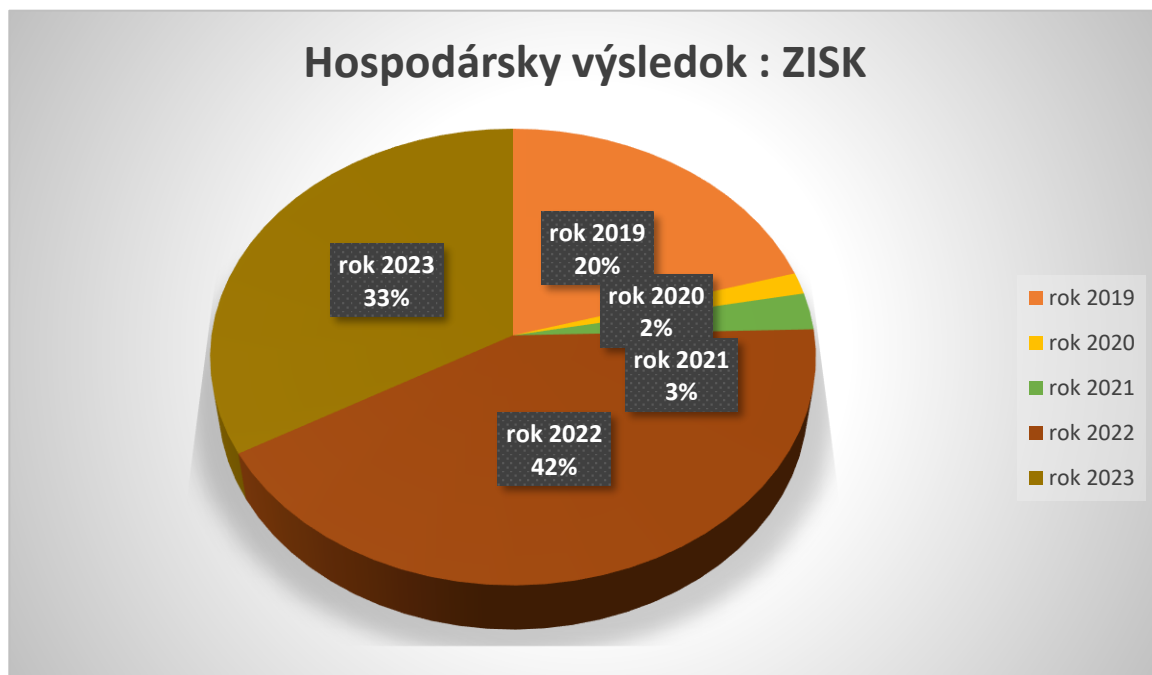
VIII. Návrh na rozdelenie zisku, vysporiadanie straty, ktorá vznikla za účtovný rok

Hospodársky výsledok spoločnosti v jednotlivých rokoch:

rok 2019 zisk	38 687 €
rok 2020 zisk	2 870 €
rok 2021 zisk	4 900 €
rok 2022 zisk	79 649 €
rok 2023 zisk	62 956 €

Návrh na rozdelenie zisku 2023 v EUR na Základe Valnej hromady

Sociálny fond 1 %	629,56
Spoločníci	45.000,-
Zamestnanci	16 000,-
Nerozdelený zisk	1.326,12
Hospodársky výsledok rok 2023 – ZISK spolu	62.955,68



IX. Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí

- Spoločnosť AGRO-RACIO s.r.o nemá organizačnú zložku v zahraničí

X. Prílohy:

1. Účtovná závierka
- 2 . Správa audítora